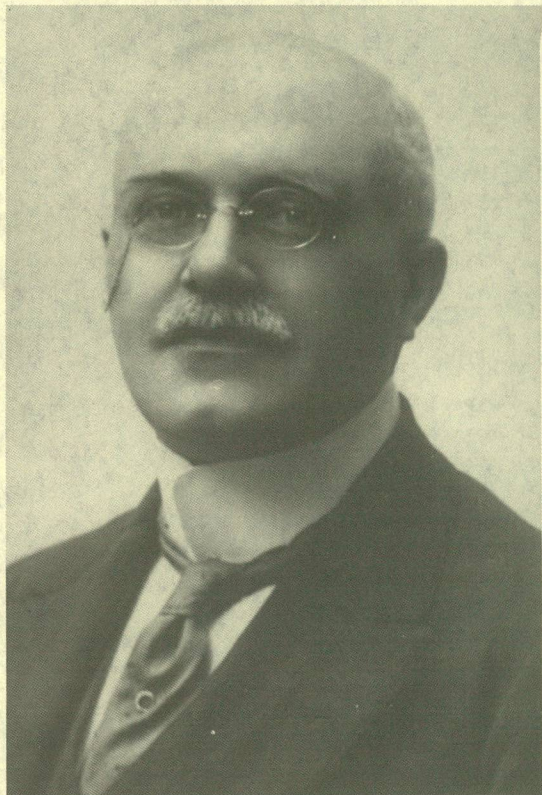

SPINCEMAILLE, Jules A. (Deerlijk 14 december 1882 – Berchem 7 december 1954).

Studeerde rechten aan de universiteit te Leuven en onderscheidde er zich door zijn radicale Vlaamsgezindheid. Spincemaille was lid van de redactie van *Ons Leven* en stichtte *Als 't past*. Ook schreef hij in het Brusselse weekblad *De Tijd*. Na zijn studies trad hij als advocaat in dienst van het gemeentebestuur van Etterbeek en was hij actief in de **taalgrensactie**. Tijdens de Eerste Wereldoorlog trad Spincemaille

Jules Spincemaille werd als vooraanstaand activist opgenomen in de Raad van Vlaanderen. Ook na de Eerste Wereldoorlog bleef hij actief in het Vlaams-nationalisme. (AMVC)

toe tot de activistische beweging. In 1916 werd hij benoemd tot algemeen bestuurder van het Vlaams ministerie van binnenlandse zaken, waar hij nauw samenwerkte met Karel Heynderickx en verantwoordelijk was voor de pogingen van Duitsers en activisten om greep te krijgen op de besturen van steden en gemeenten, ook al had hij het soms erg moeilijk met de Duitse almacht over het activisme. Bij de stichting van de Raad van Vlaanderen in 1917 werd hij lid; hij behoorde er tot de unionisten en pleitte voor een zoveel mogelijk afstand nemen van de bezetter.

Na de Duitse ineenstorting in november 1918 bleef Spincemaille nog enkele maanden te Brussel, waar hij meewerkte aan de publicatie van clandestiene activistische bladen (**activistische sluikpers**). Daarna week hij uit naar 's-Gravenhage waar hij een werkring vond als jurist bij een edelmetaalbedrijf. Hij onderhield contacten met het Vlaams-nationalisme en was in 1927 erg bedrijvig met het werven van internationale steun voor de **amnestieactie**. Ingevolge de **Uitdovingswet** van 1929 kon hij zich te Antwerpen vestigen waar hij zich inschakelde in het Vlaams-nationalisme. Hij trad nog op als vertegenwoordiger van de Stichting ter Bevordering van de Nederlandsche Beschaving waarin de Nederlandse eigenaars van *De Schelde* (1919-1936) zetelden. Tot 1933 was hij als hun stroman beheerder van het dagblad en onderhandelde (november 1933) met het Duitse Propagandaministerium en ook met Herman van Puymbrouck en Staf de Clercq. Hij nam ontslag toen de nationaal-socialistischegezinde Van Puymbrouck het pleit won. In de **collaboratie** trad hij niet echt naar voren. Op het eind van de jaren 1940 was hij een van de drijvende krachten achter de oprichting van het **Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond**. Daarnaast vervulde hij een functie bij de Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers SABAM. Spincemaille schreef onder de pseudoniemen van Verax en Karel Vrijman.

WERKEN: Verax (pseudoniem), *Dienen de bakens verzet? Een ernstig woord tot ernstige Vamingen*, 1935.

LITERATUUR: A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940*, 1969²; – F. van der Elst, *De bewogen jaren. Mijn memoires 1920-1958*, 1985; – E. Verhoeyen, 'De financiering van het dagblad De Schelde-Volk en Staat (1929-1940)', in WT, jg. 46, nr. 4 (1987), p. 224-240 en jg. 47, nr. 1 (1988), p. 35-61; – B. de Wever, *Staf De Clercq*, 1989; – B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

HENDRIK D. MOMMAERTS* EN LUC VANDEWEYER